

LeafPointin käyttöönoton haasteet, mahdollisuudet ja kehityskohteet

LAB-ammattikorkeakoulu

Insinööri (AMK)

2023

Taru Metsä

Tiivistelmä

Tekijä(t) Taru Metsä	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK Sivumäärä 20	Valmistumisaika 2023
Työn nimi LeafPointin käyttöönoton haasteet, mahdollisuudet ja kehityskohteet		
Tutkinto ja koulutusala Insinööri (AMK), Energia- ja ympäristötekniikka		
Toimeksiantajaorganisaatio Metsänhoitoyhdistysten Palvelu MHYP Oy		
Tiivistelmä <p>LeafPoint on uusi toiminnanohjausjärjestelmä, joka kattaa metsänhoitoyhdistyksien koko toiminnan ja metsänomistajille tarjottavat palvelut. LeafPointissa metsänhoitoyhdistyksen toimihenkilö voi muun muassa hallinnoida ja muokata asiakas- ja metsävaratietoja, laatia työmaiden tilauksia sekä käsitellä sähköisiä tarjouspyyntöjä.</p> <p>Opinnäytetyössä selvitettiin MHY:n toimihenkilöiden näkökulmasta LeafPointin käyttöönoton haasteet ja mahdollisuudet, kartoitettiin LeafPointin ja metsänomistajien oman sähköisen palvelun, OmaMetsän, integraation saumattomuutta sekä kerättiin kehitysehdotuksia LeafPointin käytön sujuvoittamiseksi. Opinnäytetyön aihetta rajattiin käsittelemään LeafPointin Enterprise-puolta. Työn toimeksiantajana toimi Metsänhoitoyhdistysten Palvelu MHYP Oy.</p> <p>Opinnäytetyön aineistoa kerättiin kyselytutkimuksella, jonka kysely lähetettiin laajamittaisesti eri metsänhoitoyhdistyksien toimihenkilöille. Tuloksista voitiin havaita, että LeafPoint on hyvä järjestelmäpohja, mutta sen toiminnallisuudessa on vielä runsaasti kehitettävää.</p>		
Asiasanat LeafPoint, MHY, OmaMetsä, toiminnanohjausjärjestelmä		

Abstract

Author(s) Taru Metsä	Type of Publication Thesis, UAS	Published 2023
	Number of Pages 20	
Title of Publication Challenges, possibilities and development needs of LeafPoint		
Degree, Field of Study Engineer (UAS), Energy and Environmental Engineering		
Organisation of the client (if the thesis work is commissioned by another party) Metsänhoitoyhdistysten Palvelu MHYP Oy		
Abstract <p>LeafPoint is a new enterprise resource planning system which covers all activity of Finnish forest management associations and services for forest owners.</p> <p>The aim of the thesis was to collect information on challenges and possibilities of LeafPoint and find out the possible further development needs. The thesis processed LeafPoint Enterprise and was made from the point of view of the organizations' personnel. The issuer of the thesis was Metsänhoitoyhdistysten Palvelu MHYP Oy.</p> <p>The thesis included the design, implementation and analysis of the survey. An online survey was conducted for all Finnish forest management associations.</p> <p>LeafPoint is a good system but has lot of further development needs.</p>		
Keywords LeafPoint, MHY, OmaMetsä, enterprise resource planning system		

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	LeafPoint metsänhoitoyhdistyksien käytössä	2
2.1	Metsänhoitoyhdistykset ja LeafPoint.....	2
2.2	LeafPointin ja OmaMetsän integraatio	3
3	Kyselytutkimus.....	4
3.1	Kyselytutkimuksen tavoitteet.....	4
3.2	Kyselytutkimuksen kyselyn toteutus.....	4
3.3	Aineiston keruu.....	4
3.4	Kyselyn ajankohta.....	4
4	Tulokset.....	6
4.1	Vastauksien laatu ja lukumäärä	6
4.2	LeafPointin ja OmaMetsän integraatio	6
4.2.1	Toimihenkilön ja metsänomistajan välinen kommunikointi	6
4.2.2	OmaMetsään kirjattujen kiinnostuksenkohteiden käyttö markkinoinnissa.....	7
4.2.3	Kehityskohteita ja -ehdotuksia	8
4.2.4	Lisäkoulutuksen tarve	9
4.2.5	OmaMetsän kehityskohteet metsänomistajan näkökulmasta	10
4.3	LeafPointin ominaisuudet ja kehittäminen.....	10
4.3.1	Keskeiset määrälliset tulokset.....	11
4.3.2	LeafPointin hyviä ominaisuuksia	11
4.3.3	LeafPointin ongelmia ja kehittämistarpeita.....	12
4.3.4	Lisäkoulutuksen ja ohjeistuksen tarve.....	14
5	Pohdintaa kyselyn toteutuksesta.....	16
6	Yhteenveto	18
	Lähteet	20

Liite 1. Kyselytutkimus

1 Johdanto

LeafPoint on uusi metsänhoitoyhdistyksien käytössä oleva tai pian käyttöön tuleva Bitcomp Oy:n ja Pinjan kehittämä toiminnanohjausjärjestelmä, joka kattaa metsänhoitoyhdistyksien koko toiminnan ja metsänomistajille tarjottavat palvelut. LeafPointissa metsänhoitoyhdistyksen toimihenkilö voi muun muassa hallinnoida ja muokata asiakas- ja metsävaratietoja, tehdä kemera-hakemuksia ja metsänkäyttöilmoituksia, toteuttaa maanurakoitsijoiden ja metsureiden työnohjausta, laatia työmaiden tilauksia sekä käsitellä sähköisiä tarjouspyyntöjä. Metsänhoitoyhdistykset hyödyntävät LeafPointia aina metsäsuunnittelusta puun markkinointiin ja sopimuskirjoihin asti.

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää toimihenkilön näkökulmasta LeafPointin käyttöönoton haasteet ja mahdollisuudet sekä kerätä kehitysehdotuksia, jotka sujuvoittaisivat LeafPointin käyttöä toimihenkilön työtehtävässä. Työn toimeksiantajana toimii Metsänhoitoyhdistysten Palvelu MHYP Oy. Opinnäytetyön aihetta on rajattu siten, että työ käsittelee LeafPointin Enterprise-puolta, minkä seurauksena Operations jää käsittelemättä. Koska LeafPoint kattaa myös metsänomistajille tarjottavat palvelut, on opinnäytetyössä oma osansa LeafPointin ja metsänomistajien oman sähköisen palvelun, OmaMetsän, integraatiolle ja sen kehittämiseksi. Opinnäytetyössä suunnitellaan, toteutetaan ja analysoidaan kyselytutkimus, jonka kysely lähetetään laajamittaisesti eri metsänhoitoyhdistyksien toimihenkilöille. Tarkoituksena on tavoittaa mahdollisimman moni LeafPointia käyttävä toimihenkilö, jotta LeafPointin käyttöönotosta saataisiin kerättyä tarpeeksi havaintoja ja kehitysehdotuksia. Kirjallinen työ sisältää teoriaosuuden metsänhoitoyhdistyksistä, LeafPointista ja OmaMetsästä, mutta pääpaino on kyselytutkimuksen toteutuksessa ja tuloksien analysoinnissa.

2 LeafPoint metsänhoitoyhdistyksien käytössä

2.1 Metsänhoitoyhdistykset ja LeafPoint

Suomessa on 56 metsänhoitoyhdistystä, jotka tarjoavat metsänomistajille metsänhoitoon liittyviä palveluja (Metsänhoitoyhdistykset 2023). Jokaisessa metsänhoitoyhdistyksessä on useita eri työtehtäviä, joita hoidetaan muun muassa nimikkein asiakkuuspäällikkö, johtaja, kenttäpäällikkö, metsäasiantuntija, metsäesimies, metsänhoitovastaava, metsäsuunnittelija ja suunnittelupäällikkö. Kaikkien metsänhoitoyhdistyksien toimintaa yhdenmukaistaa Metsänhoitoyhdistyksien palvelutoimisto MHYP Oy. (Henriksson 2022, 13.) Nykyisen metsänhoitoyhdistyksiä koskevan lain (Laki metsänhoitoyhdistyksistä 1090/2013, 1 §) mukaan metsänhoitoyhdistys on metsänomistajien yhteisö, jonka tarkoituksena on edistää jäsentensä harjoittaman metsätalouden kannattavuutta ja heidän metsätaloudelleen asettamiensa muiden tavoitteiden toteutumista, edistää taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää metsien hoitoa ja käyttöä sekä valvoa jäsentensä etua. Yhdistykset tarjoavat jäsenillensä erilaisia jäsenetuja, kuten edunvalvontaa ja metsäsertifiointia, metsänhoito- ja puukauppapalveluita, apua ja tukea omistajuusasioissa sekä tietoa ajankohtaisista metsäasioista (Henriksson 2022, 13).

LeafPoint on Bitcomp Oy:n ja Pinjan kehittämä toiminnanohjausjärjestelmä, jota on ollut luomassa ja kehittämässä niiden omat metsäalan ammattilaiset (LeafPoint 2023b). LeafPoint muodostuu kahdesta eri puolesta, Bitcompin Enterprisestä ja Pinjan Operationista (Jordan 2023a). LeafPointin käyttö tapahtuu internet-selaimessa ja sen käyttämät verkkoyhteydet on suojattu SSL-sertifikaatilla (Bitcomp Oy ja Pinja 2023). Ennen LeafPointin käyttöönottoa toiminnanohjaus tapahtui SilvaProlla (Jordan 2023a). LeafPoint kattaa metsänhoitoyhdistyksien koko toiminnan ja metsänomistajille tarjottavat palvelut. LeafPointin digitaalisiin palveluihin lukeutuu metsänhoitotöiden hallinta, metsänomistajapalvelut, palvelumyynti, rahaliikenteen hallinta, puunkorjuu ja kuljetukset sekä raportointi. (Bitcomp Oy ja Pinja 2023.)

Opinnäytetyössä keskityttiin LeafPoint Enterprisen kautta tapahtuvaan toimintaan, joten Operations-puolen hakkuuta, metsäkuljetusta ja kaukokuljetusta ei käsitelty. LeafPoint Enterprise koostuu itse pääjärjestelmästä sekä osaksi Classic-puolesta. Classic on jäämässä käytöstä pois ja hiljalleen Classicista siirtyy osioita Enterprisen puolelle. Maastosovellus Foresterin avulla ylläpidetään metsävaratietoa sekä tehdään metsä- ja leimikkosuunnittelua maastossa. Mobile-sovellus on tarkoitettu maanmuokkausyrittäjien ja metsureiden käyttöön. (Jordan 2023b.)

2.2 LeafPointin ja OmaMetsän integraatio

OmaMetsä on vuonna 2021 käyttöön otettu metsänomistajien oman sähköisen palvelu (Jordan 2023b). OmaMetsän kautta metsänomistaja voi muun muassa pyytää tarjousta metsänviljelytöistä ja tehdä aloitteen puukaupasta (Latvala 2022, 9). Toimihenkilöille viestimisen lisäksi metsänomistaja voi tarkastella OmaMetsässä metsävaratietoja. OmaMetsää voi käyttää, vaikka ei olisi minkään metsänhoitoyhdistyksen jäsen, jolloin OmaMetsässä näkyy avoin metsävaratieto. (Bitcomp Oy 2022.) Tällä hetkellä OmaMetsän käyttäjien lukumäärä on 38000, joka on noin 18 prosenttia metsänhoitoyhdistyksien jäsenistä. Tavoitteena on saada OmaMetsän käyttäjäluku 45000:een vuoden 2023 loppuun mennessä. (Jordan 2023b.) Jotta LeafPoint voisi kattaa mahdollisimman hyvin metsänomistajille tarjottavat palvelut, pitää LeafPointin ja OmaMetsän integraatio olla mahdollisimman saumatonta (LeafPoint 2023a).

3 Kyselytutkimus

3.1 Kyselytutkimuksen tavoitteet

Kyselytutkimuksen tavoitteena oli selvittää LeafPointin käyttöönoton haasteet ja mahdollisuudet, kartoittaa LeafPointin ja OmaMetsän integraation saumattomuutta sekä kerätä kehitysehdotuksia LeafPointin käytön sujuvoittamiseksi MHY:n toimihenkilön työtehtävissä. Kyselytutkimuksella pyrittiin tavoittamaan mahdollisimman moni LeafPointia käyttävä toimihenkilö, jotta LeafPointin käyttöönotosta saataisiin kerättyä tarpeeksi havaintoja.

3.2 Kyselytutkimuksen kyselyn toteutus

Kyselytutkimuksen kysely (liite 1) laadittiin SurveyPal-kyselytyökalulla. Kyselylinkin sisältämä sähköpostikutsu lähetettiin 19.01.2023 1105:lle MHY:n toimihenkilölle. Tiedossa oli, että kaikki metsänhoitoyhdistykset eivät olleet vielä ottaneet LeafPointia käyttöönsä, mutta oli yksinkertaisempaa lähettää sähköpostikutsu kaikille MHY:n toimihenkilöille kuin erikseen selvittää millä yhdistyksillä LeafPoint oli jo käytössä.

Kysely rakentui kahdesta laajemmasta kokonaisuudesta, "LeafPoint ja OmaMetsä" ja "LeafPointin ominaisuudet ja kehittäminen". Kysely sisälsi 18 kysymystä, joista 16:sta oli pakko vastata ja suurin osa kysymyksistä oli avoimia. "LeafPoint ja OmaMetsä" -kysymyskokonaisuus keskittyi LeafPointin ja OmaMetsän integraatioon ja sen kehittämiseen sisältäen kysymyksiä muun muassa toimihenkilön ja metsänomistajan välisestä kommunikaatiosta sekä tarvittavista OmaMetsä-palvelun muutoksista ja päivityksistä. "LeafPointin ominaisuudet ja kehittäminen" -kysymyskokonaisuus kartoitti LeafPointin soveltuvuutta käyttötarkoitukseensa ja sisälsi kysymyksiä toimihenkilön työntekoa sujuvoittavista ominaisuuksista, havaituista ongelmakohtista sekä kehitys- ja päivitysehdotuksista.

3.3 Aineiston keruu

Kyselyn sähköpostikutsut lähetettiin 19.01.2023 1105:lle MHY:n toimihenkilöille. Muistutusviestit kyselyyn osallistumisesta lähetettiin 30.01.2023 niille toimihenkilöille, jotka eivät olleet avanneet kyselylinkkiä tai olivat jättäneet kyselyyn vastaamisensa kesken. Kyselyn vastausajaksi oli määritelty 19.01. - 05.02.2023, mutta kysely pidettiin avoinna 15.02.2023 asti.

3.4 Kyselyn ajankohta

Alun perin kyselyn toteutusajankohdaksi suunniteltiin joulukuuta, mutta ajankohtaa päätettiin siirtää kuukaudella. Siirtämiseen päädyttiin muun muassa siksi, että joulukuun aikana toimihenkilöt ovat lomalla tai vapaalla sekä ajankohta on muutenkin kiireistä aikaa

vuodenvaihteen takia. Tammikuu koettiin muutenkin hyväksi ajankohdaksi kyselyn lähettämiseksi, sillä keskitalvella toimihenkilöt ovat suuremmalla todennäköisyydellä tekemässä töitä tietokoneen ääressä kuin kentällä.

4 Tulokset

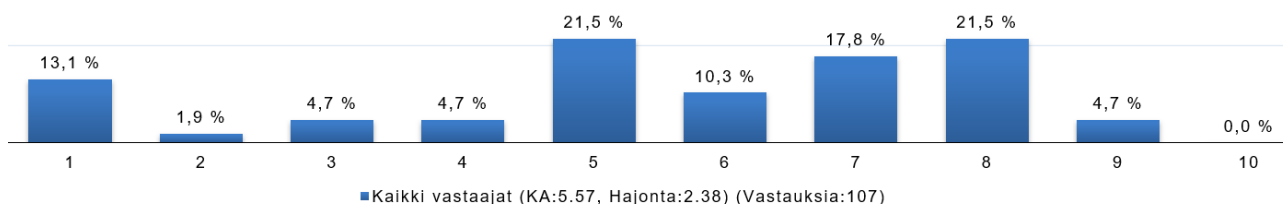
4.1 Vastauksien laatu ja lukumäärä

Kyselyyn vastasi 107 toimihenkilöä ja vastausprosentti oli 9,7. Alhaiseen vastausprosenttiin vaikutti se, että LeafPoint ei ollut vielä käytössä kaikissa metsänhoitoyhdistyksissä, kuten MHY Etelä-Savossa, MHY Kymenlaaksossa ja MHY Lounametsässä. Näihin metsänhoitoyhdistyksiin LeafPoint otetaan käyttöön syksyllä 2023. Osassa yhdistyksissä LeafPoint oli ollut vain hetken aikaa käytössä. Kuitenkin kyselyllä saatiin kerättyä sekä määrällistä että laadullista informaatiota.

4.2 LeafPointin ja OmaMetsän integraatio

Jotta LeafPoint voisi kattaa mahdollisimman hyvin metsänomistajille tarjottavat palvelut, pitää LeafPointin ja OmaMetsän integraatio olla mahdollisimman saumatonta (LeafPoint 2023a). Kyselytutkimuksessa kartoitettiin integraation saumattomuutta ja kerättiin runsaasti sitä edistäviä kehitysehdotuksia.

Toimihenkilöitä pyydettiin arvioimaan asteikolla 1–10 LeafPoint ja OmaMetsä -kokonaisuuden saumattomuutta. Arvosanojen keskiarvoksi muodostui 5,6 ja kuviosta 1 voidaan nähdä arvosanojen jakautuminen.

Kuvio 1. LeafPointin ja OmaMetsän keskinäinen toiminta asteikolla 1–10

Tuloksista voidaan päätellä, että toimihenkilöt arvioivat LeafPointin ja OmaMetsän integraation olevan melko hyvä, sillä toimihenkilöistä 39 prosenttia antoi arvosanaksi joko seitsemän tai kahdeksan. Osa toimihenkilöistä, 13 prosenttia, mieltää muun muassa linkitykset erittäin haastaviksi ja epäselviksi sekä OmaMetsä-palvelun vaikeakäyttöiseksi metsänomistajan näkökulmasta, mistä syystä he antoivat integraatiolle arvosanan yksi.

4.2.1 Toimihenkilön ja metsänomistajan välinen kommunikointi

Toimihenkilöiltä kysyttiin miten he kommunikoivat metsänomistajien kanssa, miten he ottavat yhteyttä metsänomistajiin ja miten metsänomistajat ottavat yhteyttä heihin. Tarkoituksena oli kartoittaa, kuinka paljon kommunikaatiota tapahtuu LeafPointin ja OmaMetsän

välillä ja kuinka saumatonta yhteydenpito yleensäkin on, kuten toimeksiannoissa sekä metsänhoitotoimenpide-ehdotuksien ja tarjouspyyntöjen lähettämisessä.

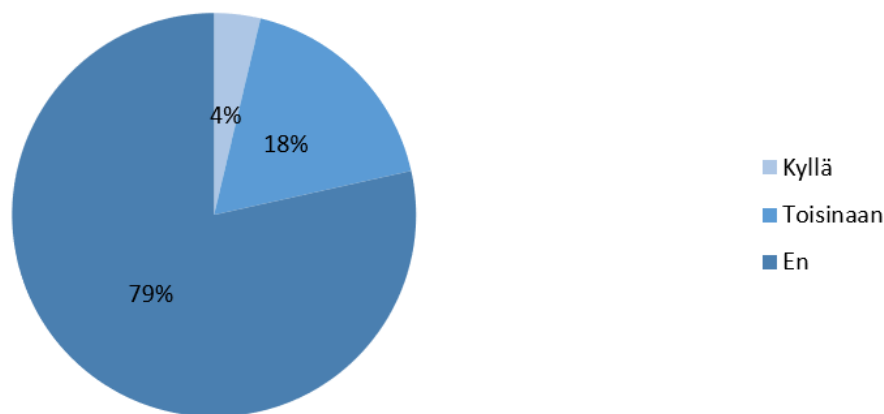
Kyselyn vastauksista pystyy päättämään, että toimihenkilön ja metsänomistajan välinen yhteydenpito tapahtuu pääsääntöisesti niin kutsutuin perinteisin menetelmin eli puhelimitse, sähköpostitse tai fyysisin tapaamisin. Arviolta noin 70–80 prosenttia yhteydenpidosta tapahtuu puhelimitse soittaen, tekstiviestitse tai WhatsAppilla. Kommunikaatiosta 15–20 prosenttia tapahtuu sähköpostitse ja noin 5–15 prosenttia fyysisin tapaamisin toimistolla.

MHY:n ja asiakkaiden yhteydenpito LeafPointin ja OmaMetsän välityksellä on hyvin yksitai-
stäistä. Varsinkin metsänomistajien ikärakenne vaikuttaa valittuun kommunikointitapaan, sillä sähköiset palvelut ovat haastavia iäkkäimmille metsänomistajille. Toimihenkilöt ovat myös havainneet, että OmaMetsän käyttäjät eivät miellä viestintämahdollisuutta helppokäyttöiseksi, minkä takia OmaMetsän kautta ei kommunikoida. Jos metsänomistaja on lähettänyt yhteydenoton, esimerkiksi tarjouspyynnön, OmaMetsästä, vastaa toimihenkilö siihen LeafPointin kautta, mutta usein miten yhteydenpitoa jatketaan puhelimitse tai sähköpostitse. Jos asiakas haluaa käyttää OmaMetsää yhteydenpitokanavana, kommunikoivat toimihenkilöt sitä kautta. Esimerkiksi erään metsänhoitoyhdistyksen metsäneuvojat käyttävät OmaMetsän viestiominaisuutta niiden asiakkaiden kanssa, jotka sitä haluavat käyttää. Pääsääntöisesti toimihenkilöt käyttävät sitä yhteydenpitokanavaa, jonka kautta metsänomistaja on lähestynyt toimihenkilöä tai metsänomistaja kokee luontevimmaksi.

Toimihenkilön valitsemaan kommunikointitapaan vaikuttaa myös metsänomistajien saavutettavuus. Toimihenkilöt eivät pidä LeafPointin ja OmaMetsän välistä yhteydenpitomahdollisuutta tarpeeksi ajantasaiseksi ja metsänomistajia saavuttavana. Tutkimuksessa nousee esiin metsänomistajien asenne uusiin ohjelmiin, sovelluksiin ja sovelluksien ilmoituksiin. Toimihenkilöt kokevat, että hyvin harvat seuraavat metsäfirmojen sovelluksien ilmoituksia, jotka koetaankin metsänomistajien keskuudessa häiritseviksi ja toimimattomiksi. Tästä syystä toimihenkilöt ajattelevat, että on varmempaa lähestyä metsänomistajaa puhelimitse tai sähköpostitse.

4.2.2 OmaMetsään kirjattujen kiinnostuksenkohteiden käyttö markkinoinnissa

Metsänomistaja voi lisätä OmaMetsän käyttäjätietoihinsa kiinnostuksenkohteitansa, joita ovat metsä hiilinieluna, taloudellinen tuotto, ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuus, virkistys tai/ja jatkuva kasvatus. Toimihenkilöiltä kysyttiin käyttävätkö he markkinoinnissaan metsänomistajan valitsemia kiinnostuksenkohteita. Kuviosta 2 havaitaan, että suurin osa toimihenkilöistä, lähes 80 prosenttia, ei kuitenkaan hyödynnä markkinoinnissaan metsänomistajan kirjaamia kiinnostuksenkohteita.

Kuvio 2. OmaMetsään kirjattujen kiinnostuksenkohteiden käyttäminen markkinoinnissa

Käyttämättä jättämisen syyksi nousi kiinnostuksenkohteiden näkyminen väärässä paikassa toimihenkilön näkökulmasta. Kiinnostuksenkohteet näkyvät vain OmaMetsän käyttäjätiedoissa, ei LeafPointin asiakastiedoissa. Jos metsänomistajan kiinnostuksenkohteet näkyisivät myös LeafPointin asiakastiedoissa, pystyisi toimihenkilö tekemään kohdennettua markkinointia käyttäen metsänomistajan ilmoittamia kiinnostuksenkohteita.

4.2.3 Kehityskohteita ja -ehdotuksia

Toimihenkilöillä oli mahdollisuus listata LeafPointin ja OmaMetsän integraation kehityskohteita ja esittää kehitysehdotuksia. Vastauksissa mainitaan muun muassa integraation loogisuuden lisääminen, tarjouspyyntöketjun yksinkertaistaminen sekä tarve sähköiselle allekirjoitukselle OmaMetsän kautta.

Toimihenkilöt kokevat, että LeafPoint ja OmaMetsä -kokonaisuus olisi toimivampi, jos LeafPointin ja OmaMetsän välistä toimintaa pystyisi muuttamaan loogisemmaksi. LeafPointin ja OmaMetsän välinen toiminta toimii hyvin niiltä osin kuin molemmissa ohjelmissa on valmiutta toimia, mutta molempiin tarvitaan pikaisesti parannuksia ja kriittisiä päivityksiä sekä uusia ominaisuuksia.

Useampi toimihenkilö mainitsee LeafPointin ja OmaMetsän väliseksi kehitystarpeeksi saapuneiden yhteydenottojen näkymisen tai pikemminkin näkymättä jäämisen, sillä tällä hetkellä yhteydenottoilmoitus jää helposti huomaamatta. Kehitysehdotukseksi nousee yhteydenottoilmoitus ponnahdusikkunamuodossa ja automaattinen ilmoitus yhteydenotosta toimihenkilön sähköpostiin.

Toimihenkilöt toivovat, että tarjouksien lähettämistä ja tarjouspyyntöprosessia yksinkertaistetaan, sillä tällä hetkellä prosessi koetaan liian monimutkaiseksi. Toimihenkilöt myös kokevat, että heillä pitäisi olla mahdollisuus lähettää laatimansa tarjousehdotus

metsänomistajalle tarkasteltavaksi ilman, että metsänomistaja on ensin lähettänyt tarjouspyynnön toimihenkilölle. Tämä olisi toimivamman markkinoinnin kannalta erityisen tärkeä muutos. Toimihenkilöt ovat myös havainneet, että metsänomistaja voi tehdä tarjouspyynnön vain toimenpiteistä, joita on metsäsuunnitelmassa. Toiveena on "vapaa tarjouspyyntö", johon metsänomistaja voisi valita haluamansa tuotteen, vaikka tuotetta ei löydy metsäsuunnitelmasta, kuten kasvatuslannoituksen tai tienteon.

Moni toimihenkilö odottaa, että sähköinen dokumenttien allekirjoittaminen saadaan toimimaan OmaMetsän kautta. Kun sähköinen allekirjoittaminen saadaan toimimaan, jää pape-
reiden tulostaminen kokonaan pois, mikä tehostaisi toimihenkilöiden työntekoa.

Jonkin verran haasteita tuo henkilötunnukseen perustuva linkitys. Toimihenkilöt kokevat, että linkityksien tekeminen olisi huomattavasti yksinkertaisempaa ilman asiakkaan henkilötunnusta. Henkilötunnukseen perustuvassa linkityksessä asiakkaan on tehtävä vahva tunnistautuminen eli pääsääntöisesti kirjaututtava pankkitunnuksillansa OmaMetsään, mikä luo haasteita erityisesti iäkkäimmille asiakkaille. Esimerkiksi aiemmin jäsenetuna olleeseen Metsäselaimen pääsi kirjautumaan metsäneuvojan antamalla koodilla, mikä oli huomattavasti yksinkertaisempi kirjautumistapa.

Useampi toimihenkilö nostaa kehitysehdotukseksi toimihenkilön ja metsänomistajan yhteisen näkymän. Toimihenkilöiden toiveena on, että MHY:n päässä toimihenkilö pääsee metsänomistajan OmaMetsä-näkymään. OmaMetsän käyttäjillä on ollut monia erilaisia ongelmia, joita toimihenkilöt eivät ole pystyneet ratkaisemaan näkemättä metsänomistajan näkymää. Pääsyä asiakkaan näkymään perustellaan ehdottoman tärkeäksi, koska tietojen näkyvyudessa on ollut paljon ongelmia, eivätkä toimihenkilöt pääse tällä hetkellä käsiksi virheellisiin tietoihin. Jos asiakkaan näkymään pääseminen rikkoo tietosuojaa, toiveena on, että toimihenkilön ja asiakkaan näkymä/ulkoasu olisivat samanlaiset, jotta toimihenkilön olisi huomattavasti helpompaa neuvoa asiakasta ongelmatilanteissa.

Yksittäisenä toiveena nousee toimihenkilön mahdollisuus nähdä metsänomistajien lisäämät paikkatiedot, kuten kolopuiden tarkat sijainnit.

4.2.4 Lisäkoulutuksen tarve

Toimihenkilöt kokevat, että OmaMetsän kokonaisvaltainen käyttöönotto kaipaava vielä lisäkoulutusta, sillä OmaMetsä-asiat ovat jääneet pahasti muiden järjestelmäasioiden jalkoihin. Toimihenkilöiden toiveena on OmaMetsän kirjallisten ohjeiden lisäksi video-ohjeistuksia, jotka koetaan kirjallisia ohjeita kätevimmiksi ja ymmärrettävimmiksi.

Toimihenkilön olisi huomattavasti helpompi ja luontevampi markkinoida metsänomistajille OmaMetsä-palvelun laajempaa käyttöönottoa, kun toimihenkilö itse tietää miten OmaMetsää käytetään ja hyödynnetään. Jotta päästään vuoden 2023 käyttäjälukumäärätavoitteen, 45000, on OmaMetsä-koulutuksia järjestettävä sekä toimihenkilöille että metsänomistajille.

4.2.5 OmaMetsän kehityskohteet metsänomistajan näkökulmasta

Moni toimihenkilö toteaa OmaMetsän olevan uusi kanava, jota metsänomistajat eivät vaan ole vielä löytäneet. Toimihenkilöt eivät myöskään koe OmaMetsää tarpeeksi houkuttelevaksi metsänomistajien kannalta. Houkuttelevuuteen vaikuttaa se, että OmaMetsää ei mielletä helppokäyttöiseksi vaan pikemminkin monimutkaiseksi ja vaikeakäyttöiseksi. Erityisesti iäkkäämmät käyttäjät kokevat puhelimeen saatavan OmaMetsä-sovelluksen olevan sekava muun muassa monien valikoiden takia. Eli metsänomistajat todellakin tarvitsevat koulutusta OmaMetsä-palvelun käyttöönotosta ja hyödyntämisestä.

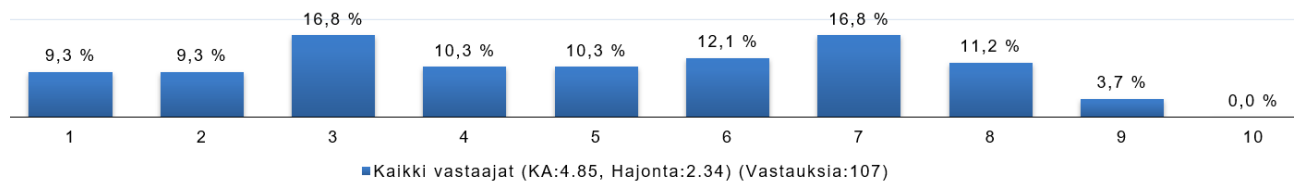
Metsänhoitoyhdistyksillä oli aiemmin jäsenetuna Metsäselain-sovellus, joka savutti suurta suosiota asiakaskunnassa. OmaMetsä-sovellukseen toivotaankin ominaisuuksia, joita oli Metsäselaimessa, kuten reitin ja paikkojen piirto ja merkkäminen sekä vanhojen reittien hakeminen kartalle. Toimihenkilöt kommentoivat, että saavat OmaMetsä-sovelluksen käyttäjiltä erityisen paljon palautetta sovelluksen kartta- ja sijaintitoiminnoista, eikä sovellus toimi maastosta heikon signaalin alueella. Eli OmaMetsä-sovelluksen ominaisuudet eivät riitä käytännön maastotyöhön tai tietojen selaamiseen maastossa. Tarvittavaksi ominaisuudeksi koetaan myös se, että OmaMetsä-sovelluksessa olevat reittitiedot pystyttäisiin siirtämään puhelimesta toiseen, kuten WhatsApp-viestit.

4.3 LeafPointin ominaisuudet ja kehittäminen

Metsänhoitoyhdistykset hyödyntävät LeafPointia aina metsäsuunnittelusta puun markkinointiin ja sopimuskirjoihin asti sekä hallitsevat ja ylläpitävät tietoja LeafPointin asiakasrekisterissä (Henriksson 2022, 12). Kyselytutkimuksessa kartoitettiin kuinka hyvin LeafPoint toimii tässä tarkoituksessaan. Toimihenkilöiden vastauksista sai laajan kokonaiskuvan LeafPointin hyvistä ominaisuuksista, LeafPointin käyttöönoton tuomista haasteista sekä havaituista kehitystarpeista. Kyselytutkimuksen vastaukset sisälsivät myös runsaasti kehitysehdotuksia toimihenkilöiden havaitsemiin ongelmakohtiin.

4.3.1 Keskeiset määrälliset tulokset

Toimihenkilöitä pyydettiin arvioimaan asteikolla 1–10 LeafPointin toimivuutta työtehtävässään. Arvosanojen keskiarvoksi muodostui 4,9 ja kuviossa 3 näkyy arvosanojen jakautuminen. Mielenkiintoinen huomio on, että arvosit jakautuvat lähes tasaisesti välille 1–8.

Kuvio 3. LeafPointin toimivuus työtehtävässä asteikolla 1–10

Tuloksista voidaan havaita, että LeafPoint jakaa mielipiteitä. Osa toimihenkilöistä mieltää LeafPointin toimivuuden ihan hyväksi työtehtävässään, sillä 40 prosenttia toimihenkilöistä antoi LeafPointille arvositaksi 6–8. Osa toimihenkilöistä kokee LeafPointin käyttämisen haastavaksi ja turhauttavaksi. Toimihenkilöistä 17 prosenttia antoi LeafPointille arvositaksi 1 tai 2.

4.3.2 LeafPointin hyviä ominaisuuksia

Toimihenkilöiltä kysyttiin mitkä asiat ovat parantuneet tai yksinkertaistuneet LeafPointin käyttöönoton myötä. Vaikka LeafPointin käyttöönotto ei ole saavuttanut suurta suosiota, näkevät toimihenkilöt siinä myös positiivista kehitystä LeafPointin edeltäjään, SilvaProhon, verrattuna. Osa toimihenkilöistä kokee LeafPointin olevan suorituskyvyltään parempi kuin SilvaPro. Toimihenkilöt ovat pistäneet merkille, että LeafPointin tekninen toimivuus on parempi ja esimerkiksi lataamisaika on vähentynyt siirryttäessä ohjelmissa sivulta toiselle tai tallentaessa tietoja. LeafPointin todetaan olevan hyvä järjestelmäpohja, mutta vielä on kehitettävää sen toiminnallisuudessa.

Moni toimihenkilö on havainnut, että metsävaratiedot saa nyt paremmin ja nopeammin käyttöön sekä niiden lataaminen metsätiloille on nopeampaa kuin SilvaPron aikaan. Nykyiset kartta-aineistot ja varsinkin karttatasojen runsaus saavat positiivista palautetta. LeafPointin käyttöönoton myötä kartat latautuvat ja tulostuvat nopeammin. Myös kemeroiden ja metsänkayttöilmoitusten tekeminen on helpottunut huomattavasti. Tällä hetkellä kemera-päätökset tulevat suoraan järjestelmään, jolloin toimihenkilön on kätevä katsoa metsänkayttöilmoitukset LeafPointissa.

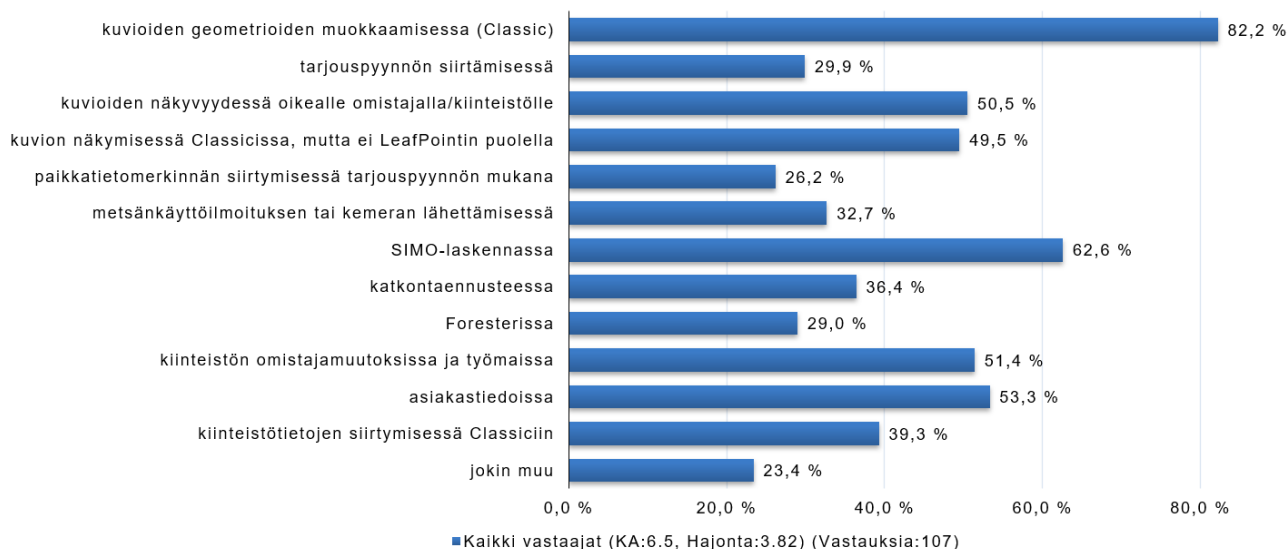
Toimihenkilöt ovat havainneet muitakin positiivisia muutoksia LeafPointin käyttöönoton myötä. Moni toimihenkilö mainitsee nopeutuneen laskutuksen, jota edesauttaa pikalaskutus ja mahdollisuus laittaa lasku sähköpostilla asiakkaalle. Parantunut tietosuojaja on huomattu, sillä asiakkaiden henkilötunnukset ja muut tietosuojaa vaativat tiedot ovat aiempaa paremmin turvassa. Myös XML-tiedonsiirto toimii lähes poikkeuksetta moitteettomasti, joten standardia on noudatettu hyvin. Lisäksi dokumenttien siirtäminen, esimerkiksi Operationsista Enterpriseen, ja dokumenttien tallentaminen on yksinkertaistunut LeafPointin käyttöönoton myötä.

Maastosovellus Forester on kyselytutkimuksen kehuvin kokonaisuus. Foresterin koetaan olevan suuri kehityshyppy edeltävään aikaan, jolloin metsäasiantuntija toimi maastossa paperikartan ja kuviokirjan avulla. Foresterin myötä kuviotiedot pystyy päivittämään suoraan maastossa ja tiedot siirtyvät pääjärjestelmään. Foresterin todetaan olevan sovellus, josta ei saa luopua missään kehitysvaiheessa, ellei maastosuunnitteluun ole tulossa jotain parempaa.

4.3.3 LeafPointin ongelmia ja kehittämistarpeita

Toimihenkilöt kokevat, että LeafPointin käyttöönoton myötä monet toiminnot ovat monimutkaistuneet ja LeafPointin käyttäminen vie enemmän aikaa verrattuna SilvaProhon. Toimihenkilöt ajattelevat, että LeafPointista saisi käyttäjäystävällisemmän lisäämällä loogisuutta ja yksinkertaistamalla toimintoja. Toimihenkilöt kommentoivat, että LeafPointin ulkoasun pitäisi olla informatiivisempi ja ennen kaikkea johdonmukaisempi. Selkeyttä LeafPointin käyttämiseen toisi myös nimien ja termien oikeaoppisempi ja tarkempi käyttö, esimerkiksi tilanteessa, jossa toteuttaja tarkoittaa sekä toimihenkilöä että metsuria. Myös tulosteita on nimetty väärin, kuten "leimausseloste", jonka pitäisi olla puunmyyntiarvio/puunmyyntisuunnitelma.

Kyselytutkimuksessa toimihenkilöiltä kysyttiin missä asioissa he ovat havainneet ongelmia. Kuviosta 4 voidaan havaita yleisimmät ongelmakohdat, joita ovat Classic, SIMO-laskenta ja asiakastiedot.

Kuvio 4. Toimihenkilöiden havaitsemat ongelmakohdat

Osa toimihenkilöistä ajattelee LeafPointin olevan kohtuullisen selkeä paketti Classicia lukuun ottamatta. Kyselyn avoimista vastauksista voidaan päätellä, että eniten turhautumista tuo Classicin ja Enterprisen välillä poukkoileminen. Koska Classicin ja Enterprisen yhteispeli ei ole saumatonta, on muun muassa kuviotietojen päivitys Classicista Enterpriseen hidasta. Classic on kuitenkin jäämässä pois käytöstä ja hiljalleen Classicista siirtyy osioita Enterprisen puolelle. Classicin suurimmaksi ongelmakohdaksi nousee kuvioiden geometrioiden muokkaaminen, sillä toimihenkilöt kokevat, että Classicissa on alituisia geometriavirheitä ja kuvioiden muokkaaminen toimii vain murto-osan ajasta tarkoitetulla tavalla. Toimihenkilöillä on ollut myös tilanteita, joissa kuvioiden geometriassa on ollut sellaisia virheitä, joita ei pysty korjaamaan muuta kuin poistamalla kuviot kokonaan. Ongelmia on havaittu myös kuvioiden näkyvyydessä, sillä toisinaan kuviorajat harhailevat väärän kiinteistön puolella tai kuviot ovat tuplaantuneet. Moni toimihenkilö kaipaa kuvioiden ja leimikoiden automaattista päivitystä tehtyjen toimenpiteiden jälkeen. Toiveena on myös asiakkaan yhteistietojen näkyminen suoraan kartalta, eikä usean ikkunan kautta. Metsätaloussuunnitelman ja työmaan kuvioiden pitäisi olla erillään, jottei toista muokatessa tapahdu muutoksia myös toisessa.

Kartat, karttamerkit ja karttatulosteet saavat kritiikkiä. Toimihenkilöt kokevat, että teemakarttojen kuviot ja väritykset ovat heikkolaatuisia verrattuna SilvaPron aikaisiin teemakarttoihin. Toimihenkilöt toivovat työmaan karttamerkkien suurentamista, jotta työmaakartoista tulisi selkeämpi. Toinen toive on, että kartalla kiinteistörajaviivat ja kuviorajat olisivat ohuempia. Suurena ongelmana koetaan karttatulosteiden heikko laatu, sillä paperi- ja PDF-tulosteissa värit ovat hyvin lähellä toisiaan eikä karttatasoille voi laittaa läpinäkyvyyttä. Myöskään

teiden nimet eivät erotu kartalta. Toimihenkilöt ovat myös huomanneet, että Classicin ja Enterprisen välillä karttatasojen saatavuudessa on eroja, mikä luo haasteita.

Kehityskohteita on useita, esimerkiksi SIMO-laskenta. Toimihenkilöt kuvailevat SIMO-laskentaa hitaaksi, epärealistiseksi ja jopa toisinaan toimimattomaksi. Vaikka laskennan käynnistä, ei ohjelma välttämättä suorita laskentaa loppuun asti edes saman päivän aikana. Toimihenkilöt myös kommentoivat, että SIMO nostaa välillä tukkiosuuden liian suureksi. Aikaa vieväksi ongelmakohtaksi nousee tiedonsiirron jäljiltä olevat asiakasrekisterin tuplaasiakkuudet, jotka muodostuivat, kun siirryttiin SilvaProsta LeafPointiin. Tuplaasiakkuudet aiheuttavat ylimääräistä työtä, sillä asiakkuuksia joudutaan korjailemaan ja poistamaan. Kuitenkin tällä hetkellä tuplaasiakkuuksia poistetaan ohjelmantoinittajan toimesta (Jordan 2023a). Omistajatieto on rakennettu niin sanotusti perä edellä. Ensin pitäisi näkyä kiinteistö, jonka alta sitten löytyy osakkaat, eikä toisinpäin. Muita kehityskohteita ovat päivämäärärajaukset ja kiinteistöjen omistajamuutoksiin mahdollisuus valita siirtykö työmaat/tilaukset myös uudelle omistajalle. Moni toimihenkilö kokee katkontaennusteen olevan epäonnistunut. Foresterissa on aika ajoin ongelmia, sillä joskus ohjelma kirjaa ulos ja vaatii uudelleenkirjautumisen. On myös havaittu, että merkittyjen tukkiosuuksien pysyvyydessä on häiriöitä. Kemeroissa ja metsänkäyttöilmoituksissa on yksittäisiä ongelmakohtia. Esimerkiksi kemeran käyttöilmoitus ei ymmärrä yhteishankkeita sekä toteutetut kemera-hankkeet näkyvät vain nykyisen lain voimassaolon ajalta. Toimihenkilöt ovat havainneet, että metsänkäyttöilmoitus tai kemera ei näy työmaalla, vaan pitää odottaa tulosta, mikä koetaan isoksi ongelmaksi. Toisinaan toimihenkilöt saavat painia pitkään kemeran ja metsänkäyttöilmoituksen kanssa, jos ohjelmisto herjaa virhettä. Ohjelma ei kerro missä mahdollinen virhe sijaitsee, mikä hidastaa toimihenkilön työntekoa.

4.3.4 Lisäkoulutuksen ja ohjeistuksen tarve

Toimihenkilöiltä kysyttiin mistä asioista he kaipaisivat lisäkoulutusta tai -ohjeistusta. Useampi toimihenkilö toivoo ja tarvitsee kertauskoulutusta LeafPointista nyt sekä tulevaisuudessa. Toiveena on ohjelmantoinittajan järjestämä maksuton, yhdistyskohtainen paikan päällä tapahtuva kertauskoulutus kaikista LeafPointin ohjelmista. Osa toimihenkilöistä käyttää työtehtävässään sekä Enterprisen että Operationsin puolta, mitä ei ole huomioitu koulutuksia järjestäessä. Koulutuksissa ei ole voinut olla läsnä sekä Bitcompin että Pinjan ohjelmissa, vaan on pitänyt valita vain toinen.

Osa toimihenkilöistä kokee LeafPointin ohjeiden olevan epäloogisia ja monimutkaisia. Ohjeiden toivotaan olevan niin sanottua rautalankamallia, toiminto kerrallaan. Toiveena on myös 10–15 minuutin mittaiset julkiseen jakoon laitettavat selkeästi otsikoidut opastusvideot jokaisesta työvaiheesta.

Varsinkin tietyistä asiakokonaisuuksista kaivataan lisäohjeistusta. Eniten lisäohjausta kaivataan kuvioiden piirtoon ja muokkaamiseen Classicissa. Toinen lisäohjeistusta kaipaava asiakokonaisuus on raportoiminen. Lisäohjeistusta kaivataan myös ajoitettujen työmaiden hakemisesta eri kriteereillä, hankkeiden valmistelusta, karttojen muokkaamisesta maastotallentimella sekä katkostaennusteen ja tarjousvertailun käytöstä. Toiveena on myös kokonaiskuvaus koko puukauppaprosessin läpiviennistä.

5 Pohdintaa kyselyn toteutuksesta

Kyselytutkimuksen tuloksia analysoidessa havaittiin, että kyselyn sähköpostikutsun saateviesti (Kuva 1) olisi kaivannut tarkentavia lisäyksiä.

LEAFPOINT-KYSELYTUTKIMUS

Hei sinä LeafPointia käyttävä MHY:n toimihenkilö!

Täällä huutelee ympäristötekniikan opiskelija, joka toteuttaa opinnäytetyötä LeafPoint-ohjelmistokokonaisuuteen liittyen. Tavoitteena on kartoittaa LeafPointin toimivuutta ja kerätä mahdollisia kehitysehdotuksia. Toivoisinkin, että vastaat laatimaani kyselyyn ajan ja ajatuksen kanssa, sillä kaikki informaatio on enemmän kuin tervetullutta.

Kyselyyn pääset alla olevan linkin kautta ja vastaukset käsitellään anonyymisti. Mikäli haluat lähettää kuvia johonkin kysymykseen liittyen, esimerkiksi screenshotteja, voit lähettää ne osoitteeseen taru.metsa@student.lab.fi. Käythän vastaamassa kyselyyn 05.02.2023 mennessä.

HUOM! Kysely koskee vain LeafPointin käyttäjiä.

Kiitos vastauksistasi!

Terveisin: Taru Metsä, LAB-ammattikorkeakoulu

[Klikkaa tästä](#)

Kuva 1. Kyselyn sähköpostikutsun saateviesti

Saateviestissä olisi pitänyt olla maininta kyselylinkin henkilökohtaisuudesta. Kävi myös ilmi, että kyselyn sähköpostikutsuja oli lähetetty edelleen sen jälkeen, kun toimihenkilö itse oli vastannut kyselyyn. Koska kyselylinkki oli henkilökohtainen, toimi se vain kerran oikealla tavalla. Tästä opittuna, muistutusviestissä oli informaatio kyselylinkin henkilökohtaisuudesta.

Saateviestissä olisi ehdottomasti pitänyt mainita, että kyselyyn vastaamisen voi jättää kesken ja jatkaa myöhemmin. Toimihenkilöistä 220 oli avannut kyselyn ja mahdollisesti myös aloittanut kyselyn täyttämisen, mutta jättänyt vastaamisensa kesken. Kysely sisälsi useita avoimia kysymyksiä, joiden täyttäminen vie oman aikansa, minkä vuoksi toimihenkilöltä on saattanut loppua sen hetkinen aika tai motivaatio kesken. Vaikka toimihenkilöille lähetettiin muistutusviesti kyselyyn osallistumisesta, eivät he täyttäneet kyselyä loppuun.

Koska opinnäytetyön aihe oli rajattu käsittelemään vain Enterpriseä, olisi asiasta pitänyt mainita jo sähköpostikutsun saateviestissä. Kyselyä kommentoitiinkin seuraavan lailla: ”Kyselyn aihe on mainittu väärin, LeafPoint-kyselytutkimus. Kysely koskikin vain Enterprisen puolta, se olisi pitänyt mainita heti alussa. Ei yhtään kysymystä Operationsin puolelta.”

Kyselyn laatu ja ajankohta sai osakseen kritiikkiä: ”Tämä ei ollut nyt kovin hyvä kysely. LeafPoint on kuitenkin huomattavan laaja kokonaisuus ja nyt kysymykset raapaisivat vain pintaa.” Myös kyselyn ajankohtaa kyseenalaistettiin: ”Tämä kysely kannattaisi tehdä, kun käyttöä ollut enemmän eikä heti käyttöönoton jälkeen”.

Jatkotutkimusaiheena voisi olla metsänomistajien näkökulmaan kohdistuva selvitys Oma-Metsä-palvelun kehitystarpeista ja toimenpiteistä, joilla palvelusta saataisiin houkuttelevampi käyttäjälle. Kyselytutkimus LeafPointin käyttöönotosta voitaisiin toistaa puolen vuoden – vuoden päästä, sillä uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotossa ilmenee jatkuvasti uusia kehitystarpeita. Kyselytutkimus voitaisiin toteuttaa laajennettuna koskemaan Operationsin puolta, sillä Enterprise ja Operations yhdessä luovat toimivan järjestelmän.

6 Yhteenveto

LeafPoint on uusi metsänhoitoyhdistyksien käytössä oleva tai pian käyttöön tuleva Bitcomp Oy:n ja Pinjan kehittämä toiminnanohjausjärjestelmä, joka kattaa metsänhoitoyhdistyksien koko toiminnan ja metsänomistajille tarjottavat palvelut. Metsänhoitoyhdistykset hyödyntävät LeafPointia aina metsäsuunnittelusta puun markkinointiin ja sopimuskirjoihin asti sekä hallitsevat ja ylläpitävät tietoja LeafPointin asiakasrekisterissä.

Opinnäytetyö käsitteli LeafPointin Enterprise-puolta, jättäen Operationsin kautta tapahtuvan hakkuun, metsäkuljetuksen ja kaukokuljetuksen käsittelemättä. Työssä toteutettiin kyselytutkimus, jonka tavoitteena oli selvittää LeafPointin käyttöönoton haasteet ja mahdollisuudet, kartoittaa LeafPointin ja metsänomistajien oman sähköisen palvelun, OmaMetsän, integraation saumattomuutta sekä kerätä kehitysehdotuksia LeafPointin käytön sujuvoittamiseksi MHY:n toimihenkilön työtehtävässä. Vaikka kyselyn vastausprosentti oli pieni, 9,7 prosenttia, saatiin kyselyllä kuitenkin kerättyä sekä määrällistä että laadullista tietoa.

Jotta LeafPoint voisi kattaa mahdollisimman hyvin metsänomistajille tarjottavat palvelut, pitää LeafPointin ja OmaMetsän integraatio olla mahdollisimman saumatonta. Kyselyn tuloksista voitiin havaita, että LeafPoint ja OmaMetsän välinen integraatio toimii hyvin niiltä osin kuin molemmissa ohjelmissa on valmiutta toimia, mutta sekä LeafPointiin että OmaMetsään tarvitaan kriittisiä päivityksiä sekä uusia ominaisuuksia. Esimerkiksi toimihenkilöllä pitäisi olla mahdollisuus lähettää laatimansa tarjousehdotus metsänomistajalle tarkasteltavaksi ilman, että metsänomistaja on ensin lähettänyt tarjouspyyntöä toimihenkilölle. Toinen kehityskohde on se, että metsänomistaja voi tällä hetkellä tehdä tarjouspyynnön vain toimenpiteistä, joita on metsäsuunnitelmassa. Kehitysehdotuksena on ”vapaa tarjouspyyntö”, johon metsänomistaja voisi valita haluamansa tuotteen metsänhoitosuunnitelman ulkopuolelta, kuten kasvatuslannoituksen tai tienteon. Toimihenkilöt kokevat tarvitsevansa lisäkoulutusta OmaMetsän kokonaisvaltaisesta käyttöönotosta, sillä OmaMetsä-asiat ovat jääneet pahasti muiden järjestelmäasioiden jalkoihin. Jotta toimihenkilö voi ohjeistaa metsänomistajaa OmaMetsä-asioissa, täytyy toimihenkilön itse tietää, miten palvelua käytetään ja hyödynnetään.

Metsänhoitoyhdistyksien jäsenistä noin 18 prosenttia on OmaMetsä-käyttäjiä, joista vain murto-osa hyödyntää OmaMetsää esimerkiksi kommunikaatiossa toimihenkilön kanssa. OmaMetsä-palvelusta on saatava houkuttelevampi metsänomistajan näkökulmasta. Kehitysehdotukseksi nousi muun muassa tiettyjen Metsäselaimessa olleiden ominaisuuksien lisääminen OmaMetsä-sovellukseen, kuten reittien ja paikkojen piirto ja merkkaaminen sekä mahdollisuus hakea kartalle vanhoja reittejä. OmaMetsä-palvelun markkinoinnin lisäksi metsäammattilaisten tulisi myös kannustaa ja opastaa metsänomistajia palvelun

laajempaan käyttöönnottoon. Myös metsänomistajille pitäisi tarjota koulutusta OmaMetsän käyttöönnotosta, sillä harva metsänomistaja tietää miten palvelua voi hyödyntää.

LeafPoint koetaan olevan suorituskyvyltään parempi kuin edeltäjänsä, SilvaPro. LeafPointin käyttöönnoton myötä jotkin asiat ovat nopeutuneet ja yksinkertaistuneet, kuten laskutus sekä kemeroiden ja metsänkäyttöilmoitusten tekeminen. Kyselyn kehuin kokonaisuus oli maastosovellus Forester, josta ei saa luopua missään kehitysvaiheessa, ellei jotain parempaa ole tulossa maastosuunnitteluun.

Suurin ongelmakohta on Classic ja erityisesti Classissa tapahtuva kuvioiden geometrioiden muokkaaminen sekä kuvioiden näkyminen. Classic on kuitenkin jäämässä pois käytöstä ja hiljalleen Classicista siirtyä osioita Enterprisen puolelle. Vaikka Classic on jäämässä pois, kaivataan lisäohjeistusta ja -koulutusta kuvioiden piirtoon ja muokkaamiseen. Toinen aikaa vievä ongelmakohta on asiakasrekisterin tupla-asiakkuudet tiedonsiirron jäljiltä. Onneksi tällä hetkellä tupla-asiakkuuksia poistetaan ohjelmantoimittajan toimesta. Kritiikkiä saivat myös SIMO-laskenta ja katkontaennuste.

Toimihenkilöt tarvitsevat kertauskoulutusta LeafPointista ja kertauskoulutukset toivotaan järjestettävän lähikoulutusjaksona. LeafPoint on hyvä järjestelmäpohja, mutta sen toiminnallisuudessa on vielä runsaasti kehitettävää. Tästä syystä kehitysehdotuksia kannattaa kerätä kentältä jatkuvasti, jotta järjestelmää saadaan aina vaan paremmaksi.

Lähteet

Bitcomp Oy. 2022. LeafPoint ja OmaMetsä -webinaarikoulutus. Metsänhoitoyhdistysten Palvelu MHYP Oy:n järjestämä webinaarikoulutus MHY:n toimihenkilöille 9.9.2022.

Bitcomp Oy ja Pinja. 2023. Tervetuloa LeafPointin käyttöohjeeseen. Bitcomp Oy ja Pinja. Viitattu 9.2.2023. Saatavissa <https://www.leafpointkayttoohje.com/>

Henriksson, L. 2022. Metsänhoitoyhdistysten toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoprosessin tehostaminen. Tampereen ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Viitattu 30.3.2023. Saatavissa https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/784838/Henriksson_Liisa.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Jordan, J. 2023a. Järjestelmäasiantuntija. Metsänhoitoyhdistysten Palvelu MHYP Oy. Teams-kokous 27.3.2023.

Jordan, J. 2023b. VS: LeafPoint-oppari. Sähköpostiviesti. Vastaanottaja Metsä, T. Lähetetty 14.3.2023.

Laki metsänhoitoyhdistyksistä 1090/2013. Saatavissa <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980534>

Latvala, J. 2022. OmaMetsä-palvelun kehitystarpeet. Tampereen ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Viitattu 22.2.2023. Saatavissa https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/751869/Latvala_Johannes.pdf;jsessionid=464CB6094513176F54C458271854C797?sequence=2

LeafPoint. 2023a. Suomalainen metsäjärjestelmä tehostaa metsänhoitoyhdistysten liiketoiminnan. LeafPoint. Viitattu 22.2.2023. Saatavissa <https://www.leafpoint.fi/>

LeafPoint. 2023b. Tiimimme. LeafPoint. Viitattu 18.3.2023. Saatavissa <https://www.leafpoint.fi/tiimi>

Metsänhoitoyhdistykset. 2023. Metsänhoitoyhdistykset. MHY. Viitattu 31.3.2023. Saatavissa <https://www.mhy.fi/metsanhoitoyhdistykset>

Pinja. 2020. Tervetuloa tutustumaan uuteen LeafPoint-metsäjärjestelmään! Pinja. Viitattu 22.3.2023. Saatavissa <https://pinja.com/uutiset/tervetuloa-tutustumaan-uuteen-leafpoint-metsajarjestelmaan>

Liite 1. Kyselytutkimus (LeafPoint-logo lähteestä Pinja 2020)

LeafPoint-kyselytutkimus

Hei sinä LeafPointia käyttävä MHY:n toimihenkilö!

Tämän kyselyn tavoitteena on kartoittaa LeafPointin toimivuutta ja kerätä mahdollisia kehitysehdotuksia. Kysely on jaettu kahteen osioon ja kysymyksiä on yhteensä 18 kappaletta. Toiveena olisi, että vastaat kyselyyn ajan ja ajatuksen kanssa, sillä kaikki informaatio ja ideat ovat tervetulleita.

Vastauksia käsitellään anonyymisti ja ne tulevat olemaan osana opinnäytetyötä. Vastaathan kyselyyn 05.02.2023 mennessä. Mikäli haluat lähettää kuvia johonkin kysymykseen liittyen, kuten screenshotteja, voit lähettää ne osoitteeseen taru.metsa@student.lab.fi.

Kiitos jo etukäteen vastauksistasi!

LeafPoint ja OmaMetsä

1. Arvioi asteikolla 1-10 kuinka hyvin LeafPoint ja OmaMetsä toimivat yhteen.*

2. Ovatko LeafPointin ja OmaMetsän väliset linkitykset helposti suoritettavissa?
Jos eivät niin mikä tuottaa haasteita?*

3. Kommunikoivatko metsänomistajat LeafPointin kautta vai käyttävätkö he muita reittejä?*

4. Kokevatko metsänomistajat jonkin asian haastavaksi palvelun käytössä?
Minkä?*

5. Kommunikoitko metsänomistajien kanssa LeafPointin kautta? Vai suositko jotakin muuta tapaa?*

6. Hyödynnätkö metsänomistajien OmaMetsään kirjaamia kiinnostuksen kohteita markkinoinnissa?*

- Kyllä
- Toisinaan
- En

7. Onko jokin yksittäinen asia tai asiakokonaisuus mikä ei toimi LeafPointin ja OmaMetsän välillä?*

8. Mitkä muutokset tai päivitykset parantaisivat LeafPointin ja OmaMetsän keskeistä toimintaa?*

9. Voit kommentoida vapaasti LeafPointin ja OmaMetsän välistä toimivuutta / toimimattomuutta.

LeafPointin ominaisuudet ja kehittäminen

10. Arvioi LeafPointin toimivuutta työtehtävissäsi.*

11. Mitkä asiat ovat sujuvoituneet / yksinkertaistuneet LeafPointin käyttöönoton myötä?*

12. Toimiiko jokin asia erityisen hyvin LeafPointissa? Mikä?*

13. Oletko havainnut ongelmia:*

- kuvioiden geometrioiden muokkaamisessa (Classic)
- tarjouspyynnön siirtämisessä
- kuvioiden näkyvyydessä oikealle omistajalla/kiinteistölle
- kuvion näkymisessä Classicissa, mutta ei LeafPointin puolella
- paikkatietomerkin siirtymisessä tarjouspyynnön mukana
- metsänkayttöilmoituksen tai kemeran lähettämisessä
- SIMO-laskennassa
- katkostaennusteessa
- Foresterissa
- kiinteistön omistajamuutoksissa ja työmaissa
- asiakastiedoissa
- kiinteistötietojen siirtymisessä Classicisiin
- jokin muu

14. Kerro tarkemmin havaitsemastasi ongelmasta.*

15. Kaipaisitko ohjeistusta jostain tietystä aiheesta? Mistä?*

16. Helpottaisiko jonkin asian tai kokonaisuuden muuttaminen tai päivittäminen LeafPointin käyttöä? Minkä?*

17. Voisiko jokin uusi ominaisuus helpottaa LeafPointin käyttöä? Mikä?*

18. Nyt lopuksi voit kommentoida vapaasti LeafPointia.

Kiitos!

